

PRIRUČNIK ZA INSTRUKTORE

M3-A1 - Uvod i pitanja o očekivanjima

Ciljevi

- Učesnici imaju pregled nad temama
- Učesnici imaju sigurne informacije o organizaciji seminara
- Učesnici shvataju značaj tema za njih, za svoju stručnu karijeru i za njihovo lično blagostanje
- Učesnici izražavaju svoja lična očekivanja organizatorima

Svrha

- Učesnici osećaju da su na pravom mestu, na pravom predavanju i žele da saraduju
- Postavljena pitanja omogućavaju instruktoru da postupa sa orijentacijom koja je usmerena ka učesnicima.

Tok

Vreme	Tema	Sadržaji	Metode	Mediji
0900	Pozdravni govor, predstavljanje	Pozdrav, predstavljanje instruktora	Predavanje	Folija # 1
0905	Težnja	Ciljevi <ul style="list-style-type: none"> ● Učesnici imaju pregled nad temama ● Učesnici imaju sigurne informacije o organizaciji seminara ● Učesnici shvataju značaj tema za njih, za svoju stručnu karijeru i za njihovo lično blagostanje ● Učesnici izražavaju svoja lična očekivanja organizatorima 	Predavanje, diskusija	Folija # 2
0910	Metode	Metode <ol style="list-style-type: none"> 1. Predavanja 2. Individualni rad 3. Rad u grupama 4. Rukovođeni rad po grupama 	Predavanje, diskusija	Folija # 3
0915	Osvrt na poglavlja	Poglavlja <ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod u pitanja o očekivanjima 2. Saradnja sa školskim odborom 3. Saradnja sa roditeljima 4. Saradnja sa učenicima 5. Pravila ponašanja učenika u školi 6. Praktični zadatak 7. Zaključak U međuvremenu <ol style="list-style-type: none"> 8. Utvrđivanje 9. Testiranje 	Predavanja, diskusije	Folija # 4 Folija # 5
0930	Organizacija	Organizacioni detalji (odrediti na seminaru) <ul style="list-style-type: none"> ● Vreme 	Predavanja	Flip/blok tabla

M3-A1 - Uvod i pitanja o očekivanjima

		<ul style="list-style-type: none"> ● Ručak ● Korišćenje nastavnog materijala ● Pravila za rad ● Ostalo 		
0940	Očekivana pitanja	Očekivana pitanja	Pitanja sa kviticma	Tabla od plute, kvitice, olovke
1015	Pauza			

M3-A2 - Saradnja sa školskim odborom

Cilj

Učesnici mogu formirati jedan školski odbor za svoju školu i konstruktivno saradivati sa njim.

Svrha

Učesnici imaju koristi od prava i obaveza školskog odbora.

Tok

Vreme	Tema	Sadržaji	Metode	Mediji
1030	Uvod	Cilj, svrha	Predavanje	Folija # 1 Folija # 2
1040	Prava školskog odbora	<p>Školski odbor ima pravo:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● da izrađuje školska pravila i da ih podnosi Skupštini opštine na usvajanje ● da izabere po jednog predstavnika roditelja i nastavnika koji imaju pravo glasa pri naimenovanju direktora škole i nastavnika. ● da odlučuje o korišćenju novčanih sredstava koja su stavljena na raspolaganje školi od strane roditelja i drugih subjekata javnog sektora. ● da odlučuje o vannastavnim aktivnostima. <p>Školski odbor mora da bude saslušan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. po svim pitanjima koji se odnose na: <ul style="list-style-type: none"> ● školsku zgradu ● školsko dvorište i ● nastavna sredstva 2. Školski nastavni plan i program 3. sva uputstva i mišljenja opštine u vezi sa obrazovanjem na Kosovu 4. na termine lokalnih raspusta 	Predavanje, diskusija	Folija # 3 Folija # 4 Kopije za učesnike
1100	Obaveze školskog odbora	<p>Članovi školskog odbora preuzimaju opštu odgovornost za školu tako što:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● iskazuju interesovanje za školu ● podržavaju ciljeve i svrhe škole ● obezbeđuju ravnopravnost svih onih koji su povezani sa školom (pol, itd.) ● podržavaju interese učenika, a ne samo svoje sopstvene. ● obezbeđuju informisanost o stavovima grupa koje zastupaju i iste obaveštavaju (putem dogovora, okupljanja, informativnih biltena i godišnjih izveštaja) ● Izbegavaju sukobe interesa 	Predavanje	Flip/blok tabla, tabla od plute, tabla, kopije za učesnike

		<ul style="list-style-type: none"> ● čuvaju poverljivost ličnih podataka 		
1120	Sastav školskog odbora	<p>Školski odbor se sastoji od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● 3 roditelja ● 5 nastavnika ● 1 učenika (samo u srednjim školama) ● direktora škole (bez prava glasa) 	Predavanje	Folija # 5 Kopije za učesnike
1130	Mandat školskog odbora Reizbor Izbor predsednika Obaveze predsednika	<p>Mandat školskog odbora traje tri godine, sve dok god su njegovi članovi radnici škole ili dok njihova deca pohađaju školu.</p> <p>Reizbor: Roditelji i nastavnici mogu biti birani i po drugi put.</p> <p>Predsednik se bira ponovo svake godine. Pravo glasa imaju svi članovi školskog odbora. Kandidate mogu da predlažu samo roditelji.</p> <p>Predsednik je odgovoran za sprovođenje dogovora. On je dužan da obezbedi da svi mogu da učestvuju u diskusijama.</p>	Predavanje	Folija # 6 Kopije za učesnike
1200	Podnevni odmor			
1300	Izbor školskog odbora	<p>Izbor školskog odbora se vrši na tajni način. Način izbora se utvrđuje od strane Skupštine opštine pri čemu treba imati u vidu naloge ministarstva.</p> <p>Princip: Nastavnike biraju nastavnici; Učenike biraju učenici; Roditelje biraju roditelji.</p>	Predavanje	Folija # 7 Kopije za učesnike
1310	Uloga direktora	<p>Direktor je sekretar školskog odbora i odgovoran je za organizaciju:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● određivanja dnevnog reda u dogovoru sa predsednikom; ● sazivanja sastanaka ● sastavljanja zapisnika sa sastanaka ● realizacije korespondencije ● arhiviranja zapisnika i izveštaja sa sastanka školskog odbora. <p>Direktor podnosi izveštaj školskom odboru o aktivnostima škole i finansijskom stanju. On ima pravo da predlaže odluke i da ih brani na diskusijama, ali nema pravo da glasa.</p>	Predavanje	Folija # 8 Folija # 9 Kopije za učesnike
1320	Dopunske odredbe	<p>Ukoliko se školski odbor ne može formirati ili ne može sastati u periodu dužem od tri meseca, onda direktor škole preuzima vršenje zadataka školskog odbora. Međutim, direktor škole treba da uloži sve napore da školski</p>	Predavanje	Folija # 10 Kopije za učesnike

M3-A2 - Saradnja sa školskim odborom

		<p>odbor bude uspostavljen. On treba da se stara da se školski odbor sastaje najmanje jednom godišnje.</p> <p>Školski odbor može na svoje sastanke pozvati opštinskog direktora za obrazovanje i višeg službenika za obrazovanje.</p>		
1330	Izrada plana rada	<p>1. Kako biste vi uredili školski odbor kada biste bili direktor i da je vaša škola osnovana pre dva meseca? Izradite plan rada pod nazivom "Izbor školskog odbora".</p> <p>2. Izradite plan za usklađivanje rada roditelja, nastavnika i učenika! Kako ćete motivisati te grupe? Zamislite da ste direktor</p>	Rad po manjim grupama	Tabla od plute, tabla
1430	Pauza			
1500	Nastavak: izrada plana rada	Razgovor o rezultatima rada	Diskusija, pitanja, odgovori	
1545	Nastavak sa M3A3			

M3-A3 - Saradnja sa roditeljima

Cilj

Učesnici mogu saradivati sa roditeljima na konstruktivan način.

Svrha

Učesnici poboljšavaju rezultate učenika u nastavi putem poboljšavanja nastavne sredine.

Tok

Vreme	Tema	Sadržaj	Metode	Mediji
1545	Uvod	Cilj, svrha	Predavanje	Folija # 1 Folija # 2
1550	Uloga roditelja u školskom vaspitanju i obrazovanju	<p>Roditelji su jedna veoma heterogena grupa. Oni su predstavnici zajednice koji imaju samo jednu zajedničku osobinu: njihova deca pohađaju nastavu u vašoj školi.</p> <p>Roditelji su ponekad mnogo, a ponekad nimalo zainteresovani za školu. S obzirom da roditelji mogu imati značajan uticaj na vaspitanje svoje dece u školi, oni treba da budu obuhvaćeni u radu škole.</p> <p>Podela glasova u školskom odboru uvažava ovo mišljenje.</p> <p>Zajednički rad razrednih starešina i nastavnika sa roditeljima treba da bude podržana od strane školske uprave.</p> <p>Tokom prigodnih manifestacija roditelji treba da se upoznaju sa svojim zadacima i da od njih bude zatražena saradnja.</p> <p>Zadaci roditelja:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● da objasne svom detetu značaj škole ● da obezbede redovno pohađanje nastave svoje dece ● da čitaju i diskutuju sa decom - da uvažavaju decu ● da podstiču decu na slobodno izražavanje svog mišljenja i da poštuju mišljenja drugih ● da proveravaju domaće zadatke ● da obezbede detetu mirno mesto za učenje i pisanje domaćih zadataka ● da razgovaraju sa razrednim starešinom u vezi sa razvojem svog deteta ● da podržavaju "njihovu" školu u 	Predavanje, diskusija	Folija # 3

		<p>napornom vaspitnom radu. Kao što se vidi na foliji 3, roditelji i nastavnici moraju da zajedno izvršavaju mnoge zadatke.</p>		
1610	Uključivanje roditelja u vaspitni rad	<p>Roditelji se moraju upoznati sa njihovim zadacima i mogućnostima. Shodno tome pogodne su sledeće mere:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Razne manifestacije: <ul style="list-style-type: none"> ● Dan otvorenih vrata ● Manifestacija povodom početka školske godine. ● Roditeljski sastanci sa razrednim štareninama. ● Ostale školske aktivnosti (pozorište, muzika, letnje proslave, itd.) na koje se pozivaju roditelji. 2. Individualni razgovori nastavnika, razrednog štarenine i/ili direktora škole sa roditeljima 3. Redovno izveštavanje roditelja od strane razrednog štarenine o razvoju njihovog deteta. 4. Roditeljima objasniti da su uvek i u svako vreme dobrodošli u školi. 5. Zajedno sa roditeljima razgovarati o disciplinskim problemima njihove dece. 6. Obuka nastavnika sa temom "Obaveze roditelja", koju direktor organizuje za sve nastavnike. 	Predavanje	Folija # 4
1620	<p>Razvoj koncepata za realizaciju</p> <p>Izlaganja i diskusije</p>	<p>Podelite učesnike u grupe od po dve osobe. Zadatak: Razvijte koncept za jednu od gore navedenih manifestacija i kako ćete roditeljima pojasniti njihove zadatke. Zamislite da ste direktor. Predstavljanje koncepata od strane svih manjih grupa. Mediji: folije, flip/blok tabla, tabla od plute Naknadna diskusija.</p>	Rad u manjim grupama	Folija # 5 Flip/blok tabla, tabla od plute, tabla
1800	Nastavak sa M3A4			

M3-A4 - Saradnja sa učenicima - Učenički odbor

Cilj

Učesnici mogu saradivati sa učenicima na konstruktivan način.

Svrha

Učesnici poboljšavaju rezultate učenika u nastavi putem poboljšavanja nastavne sredine.

Tok

Vreme	Tema	Sadržaj	Metode	Mediji
0800	Uvod	Cilj, svrha	Predavanje	Folija # 1 Folija # 2
0810	Učenički odbor Statut, izbor	Školski odbor mora u svim srednjim školama da uspostavi učenički odbor. Kriterijumi: <ol style="list-style-type: none"> 1. Izbor: tajnim glasanjem 2. Svaki razred delegira najmanje po jednog predstavnika. Zadaci: <ol style="list-style-type: none"> 1. Poboljšanje školske sredine 2. Poboljšanje uslova rada 3. Međusobna pomoć 4. Iznošenje svih zabrinutosti direktoru škole i školskom odboru. Direktor treba da izradi statut učeničkog odobora, zajedno sa propisima za vršenje izbora i za vođenje razgovora	Predavanje, diskusija	Folija # 3
0825	Izrada nacрта statuta	Izradite nacrt statuta učeničkog odobora sa sledećim poglavljima: <ol style="list-style-type: none"> 1. Opšti pravni uslovi 2. Svrha učeničkog odbora 3. Način rada 4. Podrška od strane uprave škole 5. Izbor 6. Izmene statuta 7. Završne odredbe Vreme: 60' Mediji: Folije	Rad u manjim grupama	Folija # 4
0925	Prezentacija i diskusija o rezultatima rada	Prezentacija i diskusija o predlozima grupa. Izrada idealnog i tipskog statuta. Saopštavanje rezultata rada učesnicima.	Otvorena diskusija	Projektor Tabla od plute, Flip/blok tabla
U među-vreme-nu	Pauza			

M3-A4 -Saradnja sa učenicima - Učenički odbor

	Prezentacije i diskusije o rezultatima rada			
do 1100	Nastavak sa M3A5			

M3-A5 - Pravila ponašanja učenika u školi

Cilj

Učesnici mogu razviti pravila ponašanja učenika u školi u skladu sa zakonskim odredbama i da ta pravila primenjuju. Rešavanju prekršaja ponašanja učenika u školi prilaze na konstruktivan način.

Svrha

Učesnici poboljšavaju rezultate učenika u nastavi i uslove rada nastavnika pomoću obavezujućih pravila ponašanja.

Tok

Vreme	Tema	Sadržaji	Metode	Mediji
1100	Uvod	Cilj, svrha	Predavanje	Folija # 1 Folija # 2
1110	Disiplina i pravila škole	<p>1. Cilj školskih pravila:</p> <ol style="list-style-type: none"> Regulišu zajednički život u školi, Predstavljaju jasnu meru za ponašanje, Obezbeđuju pravednost, Jasno kazuju učeniku šta se od njega očekuje. <p>2. Proces za izradu školskih pravila</p> <ol style="list-style-type: none"> Direktor sa školom diskutuje o školskim pravilima i izrađuje njihov nacrt Direktor predstavlja nacrt školskom odboru Školski odbor usvaja školska pravila Direktor saopštava školska pravila Skupštini opštine Skupština opštine odobrava ili (ne odobrava) školska pravila <p>3. Mogući sukobi Moguće je zamisliti sukobe između sledećih strana:</p> <ol style="list-style-type: none"> Direktor-kolegijum Direktor-nastavnik Nastavnik-nastavnik Nastavnik-učenik Učenik-učenik Roditelji-direktor Roditelji-nastavnik Roditelji-učenici <p>4. Mogući sadržaji školskih pravila</p> <ol style="list-style-type: none"> Svi učesnici škole trebaju poštovati osećanja drugih. 	<p>Predavanje</p> <p>Predavanje</p> <p>Predavanje</p> <p>Podela primeraka učesnicima</p>	<p>Folija # 3</p> <p>Folija # 4</p> <p>Folija # 5</p> <p>Kopije</p>

		<p>Nepoštovanje, tlačenje, pretnje i nasilje nad drugim osobama ili predmetima podležu gonjenju.</p> <p>b. Opšte razumevanje neophodnosti reda i mira u učionicama i hodnicima školske zgrade su preduslovi za produktivnu radnu atmosferu.</p> <p>c. Učenici moraju na vreme da dođu u svoju učionicu. Roditelji moraju da obaveste školu u slučaju kašnjenja njihovog deteta na nastavu ili njegovog odsustvovanja sa nastave. Ovo važi za sve moguće razloge.</p> <p>d. Učenici dolaze dobro pripremljeni na nastavu, sa urađenim domaćim i drugim zadacima.</p> <p>e. Učenici ne smeju u školu da donose oružje ili opasne predmete. Ovo važi i za alkohol i cigarete.</p> <p>f. Učenici nesmeju da napuštaju školsko dvorište. Izuzetak: Pod nadzorom jednog od nastavnika ili uz odobrenje direktora ili dežurnog iskusnog nastavnika.</p> <p>g. Učenici moraju biti pažljivi na času. Diskusije u razredu su pod kontrolom nastavnika.</p> <p>h. Učenik odgovara samo onda kada dobije reč od nastavnika.</p> <p>i. Na nastavi je zabranjeno jesti i piti. Ovo važi i za žvakaće gume i slatkiše.</p> <p>5. Upoznavanje sa školskim pravilima</p> <p>a. Direktor se stara da svi radnici škole, roditelji i učenici budu upoznati sa školskim pravilima</p> <p>b. Direktor se stara da svima budu saopštene izmene školskih pravila.</p> <p>c. Direktor se stara da školska pravila budu detaljno i oprezno objašnjena posebno</p>	<p>Samostalan rad</p> <p>Predavanje</p>	<p>Folija # 6</p>
--	--	--	---	-------------------

M3-A5 - Pravila ponašanja učenika u školi

		<p>novim učenicima.</p> <p>d. Direktor se stara da školska pravila budu javno izložena</p> <p>e. Direktor se stara o tome da školska pravila budu uručena u pisanoj formi svakom novom učeniku.</p>		
1140	Izrada školskih pravila i sankcija	Zadatak: Izradite školska pravila za vašu školu koja se mogu primeniti u praksi.	Rad u manjim grupama	Folija # 7 Folija # 8 Folija # 9 Folija # 10 Folija # 11 Flip/blok tabla, tabla od plute, tabla
1430	Izrada kataloga modela „Pravila ponašanja učenika u školi“	Svi rezultati rada manjih grupa bivaju predstavljeni i o njima se diskutuje. Sva pravila ponašanja učenika u školi koja prihvate svi učenici upisuju se u katalog modela „Pravila ponašanja u školi“.	Predavanje/ diskusija	Flip/blok tabla, tabla od plute, tabla
1500	Pauza			
	Nastavak sa M3A6			

M3-A6 - Praktični zadatak

Tok

Vreme	Tema	Sadržaji	Metode	Mediji
1520	Praktični zadatak	Proverite koliko su pravila ponašanja za učenike u vašoj školi izvodljiva u praksi. Diskutujte o njima sa svojim kolegama i direktorom i podnesite izveštaj o rezultatima.		Folija # 2
1530	Nastavak sa M3A7			

M3-A7 - Zaključak

Tok

Vreme	Tema	Sadržaji	Metode	Mediji
1530		<ul style="list-style-type: none"> ● Rezimiranje ● Upoređivanje očekivanja sa tokom ● Ocenjivanje sadržaja i metoda sa učesnicima sa ciljem poboljšanja koncepta. ● Osvrt na naredni dan ● Opraštanje 		Folija M3A7
1600	Kraj			

Nastavak trećeg dana

M3-A8 - Utvrđivanje

Svrha

Učesnici dobijaju priliku da zajedno sa instruktorom i svojim kolegama utvrde gradivo iz prva dva dana obrađenog modula, kao i gradivo iz praktičnog zadatka i ono što su naučili.

Tok

Vreme	Tema	Sadržaj	Metode	Mediji
0900	Uvod	Svrha	Predavanje	Folija # 1 Folija # 2
0905		<ul style="list-style-type: none"> • Predavanje i vođena diskusija o slučajevima iz prakse i razmena iskustava među kolegama. • Produbljena diskusija o naučenom gradivu. 		
1600	Nastavak sa M3A9			
1700	Kraj			

M3-A9 - Testiranje

Test

Prezime:

Ime:

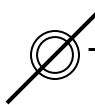
Datum:

Uputstva za sprovođenje:

Pitanja imaju najmanje dva moguća rešenja.
Od njih je najmanje jedno tačno.

Stavite znak X na moguća tačna rešenja.

Ukoliko ste stavili znak X na pogrešno rešenje, poništite odgovor na sledeći način:

 Tekst odgovora...

Test ćete položiti ako tačno odgovorite na 9 od 11 pitanja.

1: Direktor je član školskog odbora.

- On je predsednik.
- On nema pravo glasa.

2: Predsednici školskog odbora mogu biti:

- Samo roditelji, ukoliko njihovo dete ide u školu.
- Roditelji ili nastavnici.
- Roditelji. Nastavnici i direktor samo onda, ukoliko su stariji od 35 godina.

3: U školskom odboru direktor ima pravo da,

- izveštava o školskim aktivnostima.
- izveštava o finansijama škole.
- Predlaže zaključke i brani ih na raspravi.
- Utvrdi dnevni red bez prethodnog dogovora sa predsednikom.

4: Školski odbor

- Mora na sastanke da pozove opštinskog direktora za obrazovanje i višeg službenika za obrazovanje.
- Može na sastanke da pozove opštinskog direktora za obrazovanje i višeg službenika za obrazovanje.

5: Zadaci roditelja između ostalog su da:

- obezbede redovno pohađanje nastave.
- objasne svom detetu značaj škole.
- utvrde vreme odmora između časova nastave.
- vode razgovor sa razrednim starešinom u vezi sa razvojem deteta.

6: Sastav učeničkog odbora

- Bira se po jedan predstavnik za sva odeljenja jednog razreda.
- Svaki razred bira po jednog ili više predstavnika.

7: Statut odbora učenika

- Treba da izradi direktor.
- Treba da izradi sam učenički odbor.

8: Izbori za učenički odbor su:

- Javni
- Tajni

9: Pravila ponašanja učenika u školi

- Izrađuje radna grupa sastavljena od nastavnika.
- Izrađuje direktor uz učešće nastavnika i učenika.
- Izrađuje radna grupa sastavljena od učenika.

10: Nova pravila ponašanja učenika u školi

- Prvo usvaja školski odbor, a zatim odobrava uprava škole.
- Odobrava Ministarstvo obrazovanja.
- Stupaju na snagu voljom direktora.

11: O pravilima ponašanja učenika u školi

- Moraju da budu obavešteni svi u školi. U tu svrhu su pogodni leci, obaveštenja tokom sastanaka i drugo.
- Ne moraju da budu obavešteni svi u školi.

Rešenja

1	
	x

2	
	x

3	
	x
	x
	x

4	
	x

5	
	x
	x
	x

6	
	x

7	
	x

8	
	x

9	
	x

10	
	x

11	
	x